

علل اسفادت نکردن روش های نوین تدریس

در بین معلمان زن

www.ketab.ir

سرشناسه: خلیل زاد آذر، ماندانا، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدید آور: علل استفاده نکردن روش های نوین تدریس در بین معلمان زن
مؤلف: ماندانا خلیل زاد آذر/ ویراستار حسین شاه حسینی.
مشخصات نشر: تهران، اندیشه نوآوران، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۱۳۶ صفحه، جدول، نمودار.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۶۱-۴۹-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه: ص: ۱۳۱-۱۳۶.
موضوع: تدریس--ایران--نمونه پژوهی
موضوع: Teaching--Iran--Case studies
موضوع: تدریس اثربخش--ایران--نمونه پژوهی
موضوع: Effective teaching--Iran--Case studies
موضوع: زنان معلم--ایران--نمونه پژوهی
موضوع: Women teachers--Iran--Case studies
موضوع: معلمان مدرسه های متوسطه--ایران--نمونه پژوهی
موضوع: High school teachers--Iran--Case studies
رده بندی کنگره: ۸۱۳۹۶/خ/۵/۱۰۱B1
رده بندی دیویی: ۳۷۱/۱۰۲۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۴۶۸۷۰

اندیشه نوآوران

نام کتاب: علل استفاده نکردن روش های نوین تدریس در بین معلمان زن
مؤلف: ماندانا خلیل زاده آذر
ویراستار: حسین شاه حسینی
ناشر: اندیشه نوآوران
مدیر مسئول: معصومه کوثری
مدیر تولید: حسین شاه حسینی

مدیر اجرا: سارا احمدی

نوبت چاپ اول: تابستان ۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰

طراح جلد و صفحه آرا: کامیار معرفتی
لیتوگرافی و صحافی: چاپ نور

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال

شابک: 978-600-8361-49-7

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است و هر گونه نسخه برداری پیگرد قانونی دارد.

تلفن مرکز پخش: ۰۹۲۱۳۶۳۰۰۹۶ - ۰۲۱۲۳۵۱۱۵۸۰

فهرست

مقدمه

فصل اول

روش های نوین تدریس

ویژگی های شخصیتی

انتظارات اجتهادی

نگرش منفی

نبود امکانات آموزش

متغیرهای جمعیت شناختی

جایگاه تدریس در فرآیند آموزش و پرورش

تعریف آموزش

مشخصه های آموزش

تدریس

مشخصه های تدریس

مقایسه ی روش های تدریس سنتی و مترقی

فصل دوم

روش های سنتی تدریس

روش حفظ و تکرار

محاسن و محدودیت های روش حفظ و تکرار

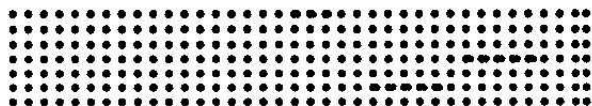
روش سخنرانی

۳۸	مراحل اجرای روش سخنرانی
۴۰	محاسن و محدودیت های روش سخنرانی
۴۳	روش پرسش و پاسخ
۴۶	روش نمایشی (نمایش علمی)
۴۶	مراحل اجرای روش نمایشی
۴۸	محاسن و محدودیت های روش نمایشی
۴۹	روش ایفای نقش
۵۰	فنون کلی اجرای نمایش
۵۱	محاسن و محدودیت های روش ایفای نقش
۵۴	روش بحث گروهی
۵۸	محاسن و محدودیت های روش بحث گروهی
۵۹	روش آزمایشی (آزمایشگاهی)
۶۰	محاسن و محدودیت های روش آزمایشی
۶۱	جمع بندی
۶۵	فصل سوم
۶۵	روش های سنتی تدریس
۶۷	روش های نوین تدریس
۶۸	روش های آموزش انفرادی
۶۹	هدف های آموزشی انفرادی
۷۱	روش های مختلف آموزش انفرادی

۷۲	یادگیری تا حد تسلط
۷۴	تدریس خصوصی
۷۵	آموزش برنامه ای (PI)
۷۹	آموزش به وسیله رایانه (CAI)
۸۰	آموزش انفرادی تجویز شده (IPI)
۸۲	نقش معلم در آموزش انفرادی تجویز شده (IPI)
۸۳	آموزش انفرادی هدایت شده IGE
۸۶	روش مسأله ای
۸۷	محاسن و محدودیت های روش مسأله ای
۸۷	روش واحدها
۸۹	ویژگی های روش واحدها
۹۰	روش واحد موضوع
۹۲	روش واحد تجربی
۹۴	روش واحد طرح
۹۴	ویژگی های روش واحد طرح
۹۷	جمع بندی
۱۰۱	فصل چهارم
۱۰۱	علل عدم به کارگیری روش های نوین تدریس در بین معلمان زن
۱۰۳	علل عدم بکارگیری روش های نوین تدریس
۱۰۳	تأثیر برنامه و ساخت نظام آموزشی در فرآیند تدریس

۱۰۵	عدم آشنایی معلمان دروس مختلف با روش های نوین آموزشی
۱۰۵	متناسب نبودن زمان با روش های فعال
۱۰۷	عدم امکانات کافی
۱۰۷	عدم هماهنگی و کنترل عوامل خارجی
۱۰۸	کوتاه نگری معلمان
۱۰۹	انعطاف ناپذیری تصمیم گیری آموزشی
۱۱۵	پیشینه ی خارجی
۱۲۴	یافته های استنباطی
۱۲۵	نتیجه گیری
۱۳۲	منابع

یکی از مشکلات مهم و اساسی در نظام آموزش و پرورش خصوصاً در کشور ما، به کار نگرفتن روش های تدریس نوین در آموزش است. به همین سبب کیفیت آموزشی از سطح مطلوب برخوردار نیست و دانش آموزان علاقه زیادی به تحصیل نشان نمی دهند. یکی از دلایل آن عدم آشنایی معلمان با روش های نوین تدریس است. پیشرفت روز افزون علوم و تحقیقات گوناگون در حیطه های مختلف حاکی از آن است که اطلاعات بشر روز به روز افزایش می یابد و مطالب جدیدی به دست می آید. امروزه هر فرد بشر ناچار از استفاده یافتن از این دست است. روش تدریس فعال و نوین که در آن مشارکت دانش آموز در معلم، می طلبد و به جای انتقال مطالب به دانش آموز به افزایش توانایی یادگیری در فرآیند یادگیری عنایت دارد. به دلایل متعدد از جمله تاکید بر اصول از آلیا، نظام آموزش و پرورش کشور و اهداف دوره های تحصیلی، نگرش های جهانی، رشد روز افزون تحقیقات، سرعت فناوری و تکنولوژی، ضرورت کاربرد تدریس فعال را می طلبد. ادیان و رهبران مصلح اجتماعی نیز تاکید بر بهی فعال سازی ذهن و جلوگیری از تقلید کورکورانه در اصول و روش های زندگی دارند، لذا آموزش و تدریس های متکی بر روش های فعال خود گامی است در اشاعه و ترویج علم و پرورش انسان های آزاد و آگاه که می تواند در توسعه فناوری متمرثر باشد. در روش تدریس فعال سعی بر این است که فراگیر خود در کسب مفهوم سهیم باشد و از طرق مختلف به فعالیت های ذهنی، علمی، فردی و گروهی بپردازد. به عبارت دیگر، محتوا روی درگیر شدن دانش آموزان در کسب تجارب یادگیری تاکید داشته و آنان را فعال می سازد (بهرنگی، کریمی، ۱۳۸۸).

مهم ترین معیار توسعه و پیشرفت به ویژه در جهان امروز فناوری است و آموزش و پرورش وسیله‌ای برای آشنایی و دستیابی به فناوری های جدید (نوروزی و دیگران، ۱۳۸۷). اگر قرار باشد جامعه ای براساس فن‌آوری تکنولوژی پیش برود، باید قبل از هر چیز، آموزش خود را تغییر دهد. از سوی دیگر سازمان‌های نوین معاصر، معمولاً تمایل به جلب کارکنانی خلاق دارند. پرورش چنین نیروهائی نیز بر دوش مراکز آموزشی، به ویژه آموزش و پرورش می باشد (صالحی‌عمران، چهارباشلو، ۱۳۸۸). اگرچه محتوای آموزش را سازمان آموزش و پرورش معین می کند، اما این معلمان هستند که با استفاده از خلاقیت خود در نحوه‌ی آموزش، نقش اساسی در پرورش نیروهای خلاق دارند. سازندگی و پویایی و موفقیت نظام آموزش و پرورش نیز در دل پویایی عناصر آن می باشد. مهم ترین اجزای تشکیل‌دهنده‌ی نظام آموزشی عبارتند از: برنامه‌ی درسی، محیط آموزش و معلم. این سه رکن در مجموع عامل تقویت یا تضعیف خلاقیت در دانش آموزان هستند. در این راستا بسیاری از عوامل موثر بر بهبود فرآیند آموزش، مربوط به روند اجرای آموزش و ابزارها و تکنیک‌های آموزشی است. به طوری که با توجه به نتایج بدست آمده از انجمن بین‌المللی تیمز در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷، معلمان و آموزش مهارت‌های تدریس به آن‌ها در کارایی نظام آموزشی موثر است. هرچه منابع کمک آموزشی درسی و غیردرسی در مدارس بیشتر باشد و دسترسی دانش آموزان به کامپیوتر در مدارس و منزل بیشتر باشد عملکرد تحصیلی دانش آموزان بالاتر است. هم چنین گروه‌بندی دانش آموزان و استفاده از روش مشارکتی نقش مهمی در افزایش عملکرد تحصیلی دانش آموزان دارد (بهرنگی، کریمی، ۱۳۸۸).